

PERMEKE, Constant, schilder (Antwerpen 31 juli 1886 - Oostende 4 januari 1952).

Permeke vestigde zich in 1909 als schilder te Sint-Martens-Latem, in 1912 te Oostende. Hij nam in 1914 deel aan de verdediging van Antwerpen, werd gewond naar Engeland geëvacueerd, waar hij van 1916 af weer aan het werk kon gaan. In 1918 keerde hij terug naar Oostende en bouwde in 1929 te Jabbeke zijn woonhuis De vier Winden, dat sinds 1960 als provinciaal museum is ingericht,

C. Permeke en S. Streuvels.

met ca. 120 van zijn werken (schilderijen, tekeningen, beelden).

Permeke is de vaandeldrager van het Vlaams expressionisme. De groep waartoe hij behoort, is een oorlogsgeneratie die niet alleen een nieuw schoonheidsideaal, maar ook een nieuwe wereldbeschouwing heeft willen vertolken. Permeke synthetiseerde dit dubbele doel in een ontzagwekkend oeuvre waarin eigen land en volk monumentaal en lyrisch voortbestaan. Zijn visie op zijn kunst ligt vervat in een brief aan de verzamelaar Gustave van Geluwe : „Comment voulez-vous qu'elle soit souriante, à défaut d'être humaine". Permeke hield niet van dorpstoren-mentaliteit. Hij koos bewust internationale uitstralingspunten te Antwerpen en te Brussel, wat van eng nationalistisch standpunt soms werd afgekeurd.

LITERATUUR : A. Stubbe, *Constant Permeke* (1931); - A. Stubbe, *De Vlaamse schilderkunst van Van Eyck tot Permeke* (1953); - P. Haesaerts, *Sint-Martens-Latem* (1965); - R. Avermaete, *Permeke* (1970); - E. Langui, *Het expressionisme in België* (1970).

GABY GYSELEN

PEROUY Jules, dominicaan en sociaal voorman